

			Č	I	N	
			B	U	N	A
	D	R	E	S		
R	A	T	A			
				G	I	N
				O	D	A
T	W	A	R			
		P	A	L	C	
A	W	T	O			

WOT SŁOWA K SŁOWU: Z hižo zapisanych słowow nastanu dlěše ze slědowacym woznamom. Do kotreho rjadu so hodža, wšak dyrbiće sami namakać:

- wjesne žónske powołanje
- wuwjerćane mloko
- spisarka
- jědź dopoładnja / popoładnju
- Puškinowy Jewgenij ...
- wudźěłk z mloka
- njewotwisnosć, njewjazanosć
- městno za přihladowarjow w stadionje
- wotpósłar

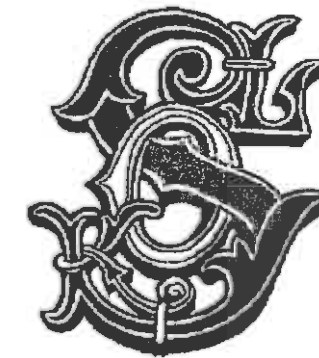
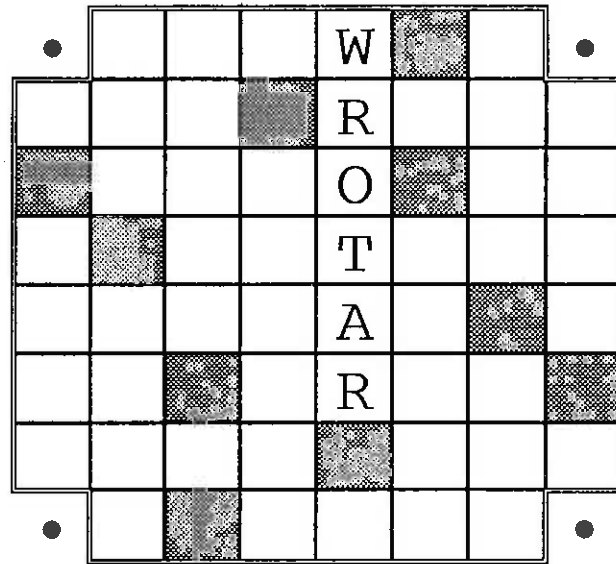
Sće-li wšo prawje zhódali, wučitaće w 1. rjedže pismikow wot horjeka dele mjeno funkcije w Serbskim Sokole.

SOKOŁSKE LISTY

KŘIŽOWKA K SAMOZESTAJENJU:

K hižo zapisanemu słowu WROTAR zapišće slědowace słowa tak, zo nastanje dospołna křižowka:

- akta - Aral - ata - atlet -
- dar - eta - Krabat - maso
- (Česce za: mjaso) - Orla -
- Real - rola - sam - sobota -
- staw - škot - takt - trawa -
- wliw - wotawa

Wudawa "Serbski Sokol z.t."

WUHÓDANJE
 Wot słowa k słowu: 1 swacina, 2 tribuna, 3 adresat, 4 ratarka,
 5 Onjegin, 6 swoboda, 7 twarožk, 8 kapalca, 9 awtoraka = STAROSTKA
 Křižowka k samozestajenju:
 • wodornje: staw - dar - rola - maso - wotawa - Krabat - Orla -
 takt - eta - akta • padornje: sam - trawa - wliw - Aral - sobota
 - škot - atlet - Real - ata

Wšěm člonam a přečelam Serbskeho Sokota přejemy

STROWE A WUSPĚŠNE NOWE LĚTO!

Džakujemy so wšěm člonam-jednotliwcam, přistupjenym jednotam, towarstwam a skupinam kaž tež wšěm sponsoram za wukonjane džěto a podpěru w zašty m lěce. Nadžijamy so zhromadneho skutkowanja w lěce 1995, hdyž woswjećimy 75. róčnicu založenja Serbskeho Sokota.

*Sportej a narodej - zdar!
Předsydstwo Serbskeho Sokota*

"Naše mustwo jenož třěla"

W běhu jenož krótkje doby bu w Serbach znaty, haj woblubowany spěw wo koparskim mustwje, kotrež jenož třěla a praska. Wosebje w serbskich rozhłosu sej slucharjo pěseň často přeja. Přeni króć scyła so nowotwórba na wjesnym swjedženju kónc awgusta w Sernjanach zjawnje poskići.

Na pódlanskim wobrazu widžimy kwar tet hólcow z komponistom Měrcinom Weclichom při přednjesenju spěwa. Tekst staj spisaloj Beno Budar a Hrjehor Nawka.

Trójka "BNW" (Budar-Nawka-Weclich) je džě hižo tójšto spěwow, wosebje tež šlagrow za młodych ludži, stworiła.

Woprašachmy so Bena Budarja, kak bě spěw "Naše mustwo jenož třěla" nastał. Znaty serbski awtor nam tole wotmołwi: "Měrcin Weclich, Hrjehor Nawka a ja sedžachmy zaso raz w Kukowje pola Weclichec. Měrcin namaj wjacore melodije předehra, mjez nimi tež jednu wosebje žiwu a lóštnu, za młodych ludži so hodžacu. Na blaku běchmy sej přezjedni, zo słuša k melodiji tekst, kotryž so dótkka wokoliny, dožiwjenjow a zajimow starobneje skupiny - prajmy - wot 8 do 14 lět. Započachmy "paslić", a tak nasta pěseň wo koparjach. Nas awtorow wězo wjeseli, zo je so spěw wot džěćiny a młodostnych přizwał, zo je so takrjec hnydom "přimnył". Widžimy džě w lóštnym sportowanju móžnosć, skrućić pola młodostnych čěto a duch, pola nich zwjazanosć ze serbskim wobswětom skrućić, jich k zmysłapołnemu wužiwanju swobodneho časa wabić a pohonjeć. Njech je spěw skromnuški přinošk k zwoprawdženju sokołskeho hesła "Sportej a narodej - zdar!"

14.-17.8.1986

- ◆ Swjedženske dny poswjećenja noweho sportnišća při šuli. Wosebite zaslužby na nastaću rjaneho terena mějachu
 - tehdyši wjesnanosta Franc Mlynk,
 - sportowe wjednistwo, do kotrehož slušachu Jurij Cyž, Jan Macka, Jan Rjelka, Jan Dórnik a Měrcin Škoda.
 - sportowcy, kotřiž džětaču wjac hač 2.100 hodžin dobrowólnje.

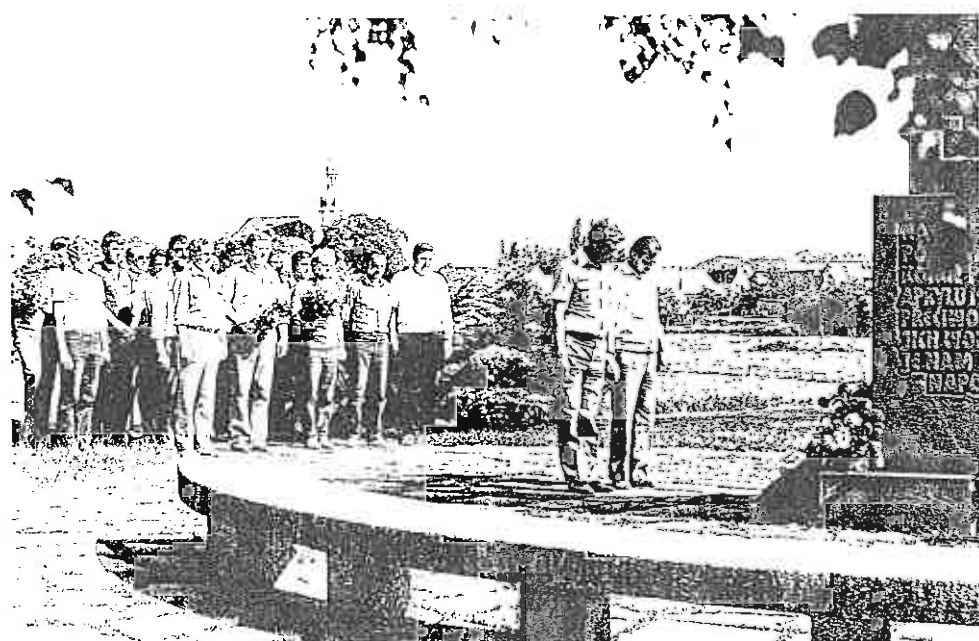
Chróscan koparske mustwo składnostnje poswjećenja noweho sportnišća w awgusće 1986 ze swojej čerwjeno-bělej chorhoju.

1989

- ◆ Chróscicy přewinu we wokrjesnym pokalnym finalu w Němskich Pazlicach před wjac hač 500 přihladowarjemi Kinspórk z 3 : 2. Wrota za pokalneho dobyčerja třělichu Achim Hojer, Michał Měrcink a Křesčan Dórnik. Při wokrjesnych mišterstwach wobsadžichu Chróscenjo za Njebjelčicami a Kinspórkom 3. městno.

1983

◆ Z.lěta 1983 pěstuje SJ Chrósčicy dobre kontakty ze słowjanskimi přećelemi z Pólskeje, a to z mustwom NKS "Start" Namysłow z wójewództwa Opole.

Při kóždym wopyće pólskich koparjow z Namysłowa spominachu hrajerjo na padłych pólskich wojakow na kóncu 2. swětoweje wójny w léce 1945. Wobraz pokazuje česćowanje při pomniku na Fulkec hórce.

1983 - 1986

◆ Twar noweho sportnišća z trawnikom kaž tež mjeńšeho twjerdeho hrajnišća za trening a šulski sport

Tajke běše to na sportnišćowym twarje w Chrósčicach w juniju 1983. Twjerda čerwjena póda dyrbyeše so z čěžkej technikou wotnosyć

NAŠE MUSTWO JENOŽ TŘĚLA

*Ja sym tón Hórčanski,
mój božo, přidaj mi!
Ja sym tón Ralbičan,
tebi flanku njedawam!
Hdže sy ty, sudniko,
mje je něšto kopnyło,
to chětro boli bje,
ludžo, wołajće:*

*Naše mustwo jenož třěla,
třěla jenož doprědka,
naše mustwo jenož praska,
praska jenož na wrota,
humba, humba, humba, hej!
Naše mustwo jenož třěla,
třěla jenož na wrota ...*

*Tež nan je koparski,
na ławce kiwa mi,
a z ruku machajo
kopa ławku žno ...
Haj, tam tež bjez bola
do druhoh kopaja,
to chětro boli drje,
ludžo wołajće:*

*Naše mustwo jenož třěla
třěla jenož doprědka,
naše mustwo jenož praska,
praska jenož na wrota,
humba, humba, humba, hej!
Naše mustwo jenož třěla,
třěla jenož na wrota ...*

Tekst: Beno Budar / Hrjehor Nawka
Melodija: Měrćin Weclich

Gratulujeme

*W decembru woswječitaj znataj přećelej sporta "kulowate" narodniny:
W Budyšinje ma dr. Beno Korjeńk dnja 18. decembra 65. narodniny.
W Nowej Wjesce je Jan Warnar dnja 7. decembra 60 lět docpěł.*

*Lětdžesatki běštaj wobaj aktiwnaj sportowcaj - Jan Warnar wšak džensa hišće jako sportowy wučer swoje čěto skrućuje a na přikład w mustwje Ralbičanskich wučerjow volleyball hraje. Beno Korjeńk dyrbyeše schorjenja dla ze sportowanjom zastać. Příklad nana slědujetej džěsći Měrko a Michaela - syn jako sportowy wučer na Serbskim gymnaziju w Budyšinje, džowka jako aktiwna volleyballistka a jako starostka Serbskeho Sokola.
Přejemy jubilaromaj za přichod wšo najlěpše, wosebje strowotu a derjeměće. Strowimy jeju ze sokołskim Sportej a narodej - zdar!*

Dr. Bena Korjeńka a Jana Warnarja widžimy na pódlanskim wobrazu w kruhu hrajerjow volleyballistow Rotacije Budyšin składnostnje zajězda delegacije serbskich sportowcow do bliskosće Plzenja w lěće 1965.

Na wobrazu steja wotlěwa Jurij J. Šolta, Mikławš Krawc, Jan Warnar, Stefan Rjeda a sedža wotlěwa Gerat Hrjehor, Pětr Šolta, dr. Beno Korjeńk, prof. dr. Helmut Faska, njeboh Jan Wincar.

PŘEPROŠENJE

Wutrobnje přeprašujemy wšěch člonow-jednotliwcow, zastupjerjow přistupjenych jednotow, towarstwow a skupin kaž tež sponsorow Serbskeho Sokola na

Hłownu zhromadźiznu

srjedu, 28. decembra 1994, 16.00 hodž. do Sportoweho domu w Hórkach.

- Předwidžany dnjowy porjad:
- ① Džěłowa rozprawa předsydstwa
 - ② Financna rozprawa
 - ③ Diskusija k rozprawomaj
 - ④ Hłowne předewzaća 1995 (z diskusiju k wupisanju za 13. sokołski turněr we volleyballu dnja 4. měrca 1995 w Budyšinje)
 - ⑤ Wólby rewizorow Sokola

Wočakujemy wopyt wšěch člonow Sokola kaž tež zastupnikow wosebje volleyballowych mustwow, zo bychmy so dorozumili wo předewzaćach za 1995. Chcemy džě 75. rónicu załoženja Serbskeho Sokola hódnje woswječić. Rad bychmy pak tež witali sponsorow Sokola, zo bychmy so jim za skićenu podpěru džakowali a wo dalšich móžnosćach zhromadneho skutkowanja rěčeli.

Njech je přenja hłowna zhromadźizna dokładnje lěto po znawazałoženju Sokola na samsnym městnje směrda waca za dalše skutkowanje! W tutym zmysle strowimy Was z

Sportej a narodej - zdar!

Michaela Mošowa, starostka

Pětr Šolta, jednaćel

1965

♦ Pančicy/Chróscicy wobsadźichu po hrajnym lěće 1964/65 8. městno. Wobraz pokazuje tehdyši kolektiw.

Wuspěšne mustwo Traktora Pančicy Chróscicy z hrajneho lěta 1964/65: Zady wotlěwa: Pawoł Cyž, Siegfried Wahlicht, Jan Cyž, Daleška, Krawc, Jurij Wahlicht, nazwučowar Brězan. Přědku wotlěwa: Küplin, Mießbach, Jurij Cyž, Hrjehor a Skatulla

1965

♦ Ze serbskej wubranku Kamjenskeho wokrjesa běštaj z Chróscic Rudij Rjenč a Jurij Cyž w susodnej ČSSR.

1966

♦ Pančicy/Chróscicy wobsadźichu w 1. wokrjesnej klasy 4. městno - wuspěch, kaž nihdy do toho.

4.5.1981

♦ Znowazałoženje sportoweje jednotki Chróscicy. Wot tutoho lěta hraje so wuspěšnje kopańca. Hižo w lěće 1982 postupichu Chróscenjo do 1. wokrjesneje klasy.

Postupnik SJ Chróscicy w lěće 1982. Stejo wotlěwa nazwučowar Jan Macka, Jurij Šwejsa, Handrij Rjelka, Jan Mark, Aleksander Čórlích, Marko Klimant, Achim Hojer, Rajner Šibšik, Marko Wićaz, klečo wotlěwa: Jan Rjelka, Achim Paška, Křesćan Dórník, wrotar Bjarnat Čěsla, Handrij Dórník, Křesćan Krawc, Handrij Šefer.

- 1952 ♦ Pospyt wožiwjenja kopańcy so pod režiju Pawoła Gruberta za krótku dobu poradži.
- 1954 ♦ Dalši rozpad mustwa. Jan Čórlích, Beno Mark a Jan Dórník na příklad džěchu do Wětrowa hrać.
- 1.5.1955 ♦ Prěnja hra noweho mustwa, ke kotremuž slušachu Pawoł Cyž, Jan Dórník, Gerat Pöpel, Jurij Dučman, Rudij Trěčk, Manfred Neef, Werner Herrmann a druzy, režiju měješe wučer Rudij Bjenada w rukomaj.
- 1955 ♦ W kónčnej hrě wo pokal "Chorhoje měra" džělichu so Chrósčeno (2.wokrjesna klasa) wot SJ Žylowa (wobwodna klasa Choćebuz) 1 : 1, lós rozsudži na dobro Žylowa.
- ♦ W serbskej wubrance, kotraž na Zjězdze Serbow w Budyšinje mustwo Traktora Choćebuskeho wobwoda 3 : 1 přewiny, hraješe tež Jan Dórník - a docpě tež wrota.
- 1956 ♦ Chrósčeno hraju w Radworju při turněrje wo pokal "Chorhoje měra" - wobraz pokazuje mustwo na Radworskim sportnišću
- nowember 1956

Chrósćanske mustwo pjećdesatych lět před přefelskej hru w Radworju. Wotprawa: Měrcin Mark, wrotar Neef, Pawol Cyž, Jurij Knop, Werner Herrmann, Siegfried Menzel, Rudi Trěčk, Jan Čórlích, Měrcin Lebza, Jurij Dučman a Jan Dórník
Foto: Mucka, archiw

- 1957 ♦ Jurij Cyž, Jan Cyž, Horst Daleska, Bjarnat Brězan a dalši so mustwu přidružichu. Wo zhromadnosć staraše so wosebje Jan Kus.
- 1958 ♦ Druhi króc stejachu Chrósćanscy koparjo w kónčnej hrě wo pokal "Chorhoje měra". Ale tež tónkróc podležachu, a to Hórcanam 0 : 4.
- 1961 ♦ Zjednoćenje k sportowej jednotce Traktor Pančicy/Chrósćicy.
- 1962 ♦ 1. mustwo Pančic/Chrósćic docpě postup do 1. wokrjesneje klasy.

K stawiznam sportowanja w Chrósćicach

Spisatoj Jan Macka a Mikławš Krawc

W přichodnych wudaćach Sokolskich Listow chcemy předstajeć stawizny sportowanja w našich serbskich wsach, wosebje w tych, w kotrychž běchu přjedy jednoty Serbskeho Sokola a hdžež so na tute tradicije nawjazuje. W předležacym čísle zhoniće wo puću sporta w Chrósćicach wot spočatkow w lěće 1924 hač do přitomnosće.

8. oktobra 1924 založi so jednota Sokola

Po tym zo bě so w lěće 1920 Serbski Sokol založil, nastawachu w mnohich wsach jednoty. W katolskich Serbach však so z tym spočatnje dljachu. Tak založi so w lěće 1922 jeničce jednota w Radworju, lěto pozdžišo slědowachu Baćoń, Pančicy a Ralbicy. W lěće 1924 namakachu so tež Njebjelčeno do sokolskeho cyłka. W Chrósćicach bě potom 8. oktobra 1924 tak daloko. Hłownu zaslužbu na tym měješe wučer Pawoł Pjetaš. Bratr Pjetaš bě hižo słušať k založitelam Radworskeje jednoty a bě so tam na přěnej zhromadźiznje jako zapisowar wuzwolil. Wo spočatkach sokolstwa w Chrósćicach a někotrych jeho aktiwitach pisa něhdyši Radworčan a džensniši Chrósćčan Alfons Wićaz (jeho nan bě w Radworju znaty Sokol) w swojej knize "Serbski Sokol" na str. 37/38 tole: "Pawoł Pjetaš, kotryž bě so jako wučer z Radworja do Chrósćic přesydlil, bě z hłownym iniciatorom, zo bu 8. oktobra 1924 we wsy sokolska jednota založena. W njej zjednoćichu so hłownje burska čeledź, chěžkarjo a mali ratarjo. Jenož jenički bur bě so do jednoty zapisať. Bě to bur Dučman. Pawoł Pjetaš nawjedowaše na spočatku skupinu jako starosta, pozdžišo bě to potom Jan Wićaz. Přeni načolnik bě Hugo Sefner, z Drježdźan pochadźacy Němc, kotryž w Chrósćicach pola burow słužeše. Jeho městno přewza potom pozdžišo Jakub Šrama a po nim Jurij Symank. Chrósćanska jednota, wjac hač 20 sobustawow sylna, bě jara aktiwna. Pilnje zwučowachu Sokoljo na Wjeńkec žurli w Chrósćicach a namakachu ze swojimi zwučowanjami w zjawnosći stajnje dobry wothłós".

Wjele wosobinskih dopomnjenkow na skutkowanje Sokola w Chrósćicach powědaše składnostnje svojich 75. narodnin w lěće 1985 něhdyši wjesnanosta Jan Kmječ. Z "předženaka" 22. junija 1985 smy tele dopomnjenki bratra Kmjeća wzali: "Našu sokolsku jednotu w Chrósćicach smy sej 1924 založili. Běchmy tehdom jara hordzi, hdyž so po příkladze našich českosłowakskich přecelow do tajkeho zjednoćenstwa dachmy. Spočatnje běchmy wokolo 17 sobustawow, a pozdžišo rozšeri so jednota na nimale 30 spuščomnych člonow. Na wšě mjena so hižo njedopominam, ale běchu to naš předzwočowar Jurij Symank, bratraj Jakub a Mikławš Šram, Hugo Sefner, Jurij Pěčka, Jan Wenert z Hórkow, Pawoł Suchi z Kupjele, mój bratr Jurij (Kmječ) a ja, wučer Pawoł Pjetaš, kiž nas wosebje derje podpěroše (wón bu pozdžišo tež na starostu-předsydu wuzwolony), Jurij Dučman a wězo Franc Natuš. Naše zhromadne zeńdženje mějachmy tydžensce. Najpřjedy přewjedźechmy na Wjeńkec žurli prawidlowne čětozwočowanje, a potom přizamknychu so zhromadźizny a bjesady w džensnišim Dučmanec hosćencu, kiž bě tehdy Natušec hosćenc."

Wjele wosobinskich dopomnjenkow na skutkowanje Sokola w Chrósćicach powědaše składnostnje swojich 75. narodnin w léće 1985 něhdyši wjesnanosta Jan Kmječ. Z "předženaka" 22. junija 1985 smy tele dopomnjenki bratra Kmjeća wzali: "Našu sokolsku jednotu w Chrósćicach smy sej 1924 zažili. Běchmy tehdom jara hordži, hdyž so po přikładze našich českosłowakskich přecelow do tajkeho zjednoćenstwa dachmy. Spočatnje běchmy wokolo 17 sobustawow, a pozdžišo rozšěri so jednota na nimale 30 spušćomnych člonow. Na wšě mjena so hižo njedopominam, ale běchu to naš předzwočowar Jurij Symank, bratraj Jakub a Mikławš Šram, Hugo Sefner, Jurij Pěčka, Jan Wenert z Hórkow, Pawoł Suchi z Kupjele, mój bratr Jurij (Kmječ) a ja, wučer Pawoł Pjetaš, kiž nas wosebje derje podpěroše (wón bu pozdžišo tež na starostu-předsydu wuzwolony), Jurij Dučman a wězo Franc Natuš. Naše zhromadne zeńdženje mějachmy tydžensce. Najprjedy přewjedzechmy na Wjerńkec žurli prawidlowne čěłozwučowanje, a potom přizamknymy so zhromadizny a bjesady w džensnišim Dučmanec hosćencu, kiž bě tehdy Natušec hosćenc."

Prěnja kopańca w léće 1927

Džensa maja Chrósćenjo léto 1931 za spočatk prawidlownych hrow w kopańcy. Wo stawiznach kopańcy při Satkuli bě Jan Macka w léće 1983 wobšěrnje w "předženaku" pisať: W nastawku "Kopańca pod Šibjeńcu" powědachu swědco wo čěžkich spočatkach tuteje sportoweje družiny we wsy. Bohužel mjeztym njeboh Jan Krawža praji mjez druhim tole: "Prěnje spočatki běchu w léće 1932." Jeho Jan Brězan z Prawoćic njekorigowaše. Porno tomu zwurazni Jan Kmječ w léće 1985 tole: "Na prašenje, hdy su Chrósćenjo přenju kopańcu hrali, móžu wotmołwić, zo bě to po mojim měńjenju składnostnje Sokolskeho swjedženja najskerje 1927 we Wotrowje. Na rjanej zelenej łuce pod hrodzišćom zawjeselichmy šwarnu ličbu přihladowarjow. Štó je hru dobyť, hač Wotrow abo my, to hižo njewěm, ale dopomnić wěm so, zo je kóždy mustwo znamjeńša wjac hač 10 wrotow docpěto. Z tuteho spočatka smy so bóle do tuteje hry zalubowali a potom z léta 1931 wjackróć wob léto přećiwo druhim Sokolskim mustwam z blišeje wokoliny nastupili". Dokelž tež z podložkow druhich sokolskich jednotow w Kamjenskich kónčinach wo zahajenju zetkanjow zhonimy, drje je prawje, zo reči so w Chrósćicach wo starće w léće 1931.

Poswjećenje sokołskeje chorhoje w léće 1931

Serbski muzej w Budyšinje chowa chorhoj něhdyšeje Chrósćanskeje jednoty Sokola. Chorhoj z léta 1931 ma serbske barby a přědku napismo "Jednota 'Sokol' w Chrósćicach - 1931", na zadnjeje stronje pak hesło "Serbow chcú škitać dónž džeń budže switać". Wo chorhoji powědaše Jan Kmječ slědowace: "Mějachmy našu rjanu Sokolsku chorhoj, kiž sym tehdom sam naćisnył a kiž smy sej potom 1931 dali zhotowić a kotraž so w samsnym léće na Sokolskim zjězdze w Njebjelčicach poswjeći. Mje wuzwolichu za chorhojnika, a tak běch za nju zamołwity a smědžach ju doma chować". A swěru chowať je ju Jan Kmječ hač do léta 1985, potom ju Serbskemu muzejeju jako historiku žadnostku přepodachu.

Wočakowanja na nowu wjacezaměrowu halu

Wulke su tuchwilu w Chrósćicach wočakowanja na nowu wjacezaměrowu halu. Z njej polěpša so najprjedy wuznamnje wuměńjenja za šulski sport - w Chrósćanskej šuli mějachu dotal jeniče mału sportowu rumnosć. Móžne pak budu w hali koparske turněry, volleyballowe hry, zetkanja w mjetańcy a w druhich sportowych družinach. A dokelž budže so hala tež za najwšelakoriše druge zarjadowanja - wosebje tež kulturne - hodžeć, wjesela so džensa hižo wobydlerjo cyteje wokoliny na poswjećenje za někotre měsacy. Naš pódlanski wobraz nastaj na dnju zběhanki w nowembrow 1994, wón pak je hižo historiski.

Někotre daty ze stawiznow kopańcy w Chrósćicach

1931	◆ Spočatk prawidlowneje kopańcy. Do kruha hrajerjow słušachu Jurij Symank, Jan Korjenk, Pawoł Korjenk, Józef Knop, Jakub Šram, Jan Šořta, Jan Krawža, Maršner (wšitcy Chrósćicy), Radtke, Bomsdorf (wobaj z Čorneho Chořmca - słužeštaj pola kublerja Alberta Cyža), Pawoł Měrcink (Hora).
1933 - 1939	◆ Po nastupje fašizma běchu Chrósćanscy koparjo zwjazani do DJK (Deutsche Jugendkraft). Mějachu swoje mocy z wjesnymi mustwami - běchu to na přikład Pančicy, Worklecy, Ralbicy, Debricy, Wysoka, Skaskow, Palow.
1946	◆ Znowazałoženje sportoweje jednoty
6.9.1947	◆ Składnostnje zjězda župy "Michał Hórník" dobychu Warnočanscy studenća nad Chrósćicami 5 : 3. W Nowej dobje pisaše F. H. (prawdžepodobnje Feliks Hajna), zo bě to "prěnja serbska kopańca po rozpušćenju serbskich čěłozwučowanskich jednotow před 15 lěty".
4.10.1947	◆ Prěnje powójske zetkanje Ralbicy-Chróscicy dobychu delanscy z 3 : 2. Do mustwa w přěnych lětach po wójnje słušachu mjez druhim: Jurij Knop, Jan Just, Jan Čóřlich, Jurij Šram, Siegfried Herrmann, Jan Brězan (wšitcy Chrósćicy), Jan Misala, Jan Wićaz (wobaj Worklecy), Jurij Nowak (Nowa Wjeska), Bjarnat Krječmar (Haty), Bjarnat Nowak (Kozarcy), Beno Mička (Wěteńca), Willi Wawrij (Jawora), Jurij Wróbl, Jurij Žur (wobaj Wotrow), Walter Adam (Wudwor).
1951	◆ W Chrósćicach zastachu hrać.

Nowe sportnišćo w lěće 1948 hotowe

Smy hižo rozprawjeli wo dołholětnym pytanju Chrósćanow za 'prawym' hrajnišćom. W lěće 1935 na dnju Božeho spěća wotměta přerjona hra na sportnišću při šuli bě tajka, zo hraješe so počas woprawdže 'dele'a počas 'horje'. Sportnišćo mjenujcy bě chětro spadowace. Jan Brězan wo džěle po 1945 praji: "To bě spočatnje tež bojaznje křiwá płonina, ale z nowym elanom dachmy so tehdom do džěla, Z Hórčan skały dóstachmy lórku a někotre metry kolijow, a tuž nawozychmy a zrunachmy tutu přestrěň. Wot 1947 hač do meje 1948 bu sportnišćo zhotowjene". Dnja 30. meje 1948 hrajachu Chrósćenjo přerjona křow na nowym sportnišću při šuli. Přerjona přećiwnik bě Kinspórk, kotremuž napraskachu hosćiceljo nic mjenje hač 8 wrotow. Wulki podžěl na 8 : 0 měješe Jan Misala, kotryž bě hnydom 6 křow uspěšny. Jako so znateho koparja a hudźbnika za tutej hru prašach, so we Worklecach bydlacy njedopomni. W dobrym pomjatu pak běchu jemu horce boje mjez Ralbičanami a Chrósćanami w powójnskich lětach. Z "Noweje doby" zhonich, zo bě přerjona zetkanje dnja 4.10.1947 w Ralbicach, kotrež delanscy z 3 : 2 za sebje rozsudźichu.

Mjenować chcemy někotrych zastužbnych ludźi Chrósćanskeho sporta po 1945. Nimo Franca Natuša, župana Kamjenskeje župy, běchu to wosebje Pawoł Knop, Jurij Nowak a Pawoł Grubert. Jurij Mark so chwalobnje wupraji: "Nimo mjenowaneho Franca Natuša měješe Pawoł Knop wulki podžěl na dobrej atmosferje. Tež wón bě na kóždjej hrě, dawaše někotrežkuli dobre pokiwy a bě z młodymi hrajerjemi wusko zwjazany. Wón bě tajki prawy organizator...

Nochcu pak tež zabyć na Jurja Nowaka z Noweje Wjeski. Lěpje znaty pod mjenom Jurij Młynk - woni mějachu doma młyn - je so wón hłownje wo přewjedženje hrow starał. To rěkaše porjadne bule, drastu, kopački atd. To wšitko běžeše pod jeho režiju, a to je wón wurjadnje zmištrował". A zastupnik młodeje generacije po wójnje, Jan Dórnik z Chrósćic, zhladowaše wróco: "Přerjona křow smědžach 1949 jako 19lětny w našej 'přerjonej' wupomhać. Za mnje pak je so potom pod nawodom Pawoła Gruberta, kiž je 1952 wšitko zaso do prawych kolijow zwjedł, kopańca tak prawje započala. To bě tehdy w našej wsy wulke 'činjenje'. Dóstachmy nowe kopački, dresy a k zaběhej óehnjechmy z kapaću přez wjes na sportnišćo ... Tutón čas pak bě tež jara krótki, dokelž z přesydenjom Pawoła Gruberta z Chrósćic a přestaćom někotrych hrajerjow njenamaka so nchtó, kiž by iniciatwy wjednistwa přewzał".

Z wuprarenjow Jana Dórnika hižo wuchadźa, zo běchu w Chrósćan kopańcy tež kritiske doby. Wot lěta 1981 pak hraje so we wulkej serbskej wsy uspěšnje kopańca, z lěta 1982 stajnje w 1.wokrjesnej klasje. Nadrobnosće zhoniće z časoweho přehlada w přiwěšku.

Z kotrymi strachami bě chowanje za čas nacijow zwjazane, wo tym Jan Kmječ tole rozprawješe: "Wona je wšelake přepytowanje w nacistiskim času přetrata. Najwjetši strach sym wustał, hdyž su mi jednoho dnja wjacori SA-mužojo cyły dom 'spowrócili', wšě 'Sokołske listy' a dopomjenki sćazali a spalili, ale chorhoj, kiž mějach w zadnjeje scěnje kamora schowanu, njejsu namakali. Tež naciśca z mēnjenjom, zo mamy třělby z Čěskeje, njejsu ničo nadešli. Reakcija na to bě, zo dyrbjach so potom k přesyšowanju do Halštrowa a Kamjenca podać".

Skromne wuměnenja za sportowanje

Wuměnenja za sportowanje w Chrósćicach njeběchu ani za jednotu Sokola ani za šulski sport dobre. Čělozwočowarjo zetkawachu so - kaž hižo prajene - na Wjeńkec žurli. Na spočatku běchu jeničce prostne zwočowanja móžne, hakle pozdžišo kupichu sej tež narjady. Wo kotre so jednaše, to zhonimy z powědanja Jana Kmjeća wo Sokołskich swjedženjach w Chrósćicach: "1. januara kóždoho lěta přewjedzechmy na Wjeńkec žurli naš tradicionalny wjesny Sokołski swjedžen. Popołdnju předstajachmy najprjedy naše kmanosće na bradkach, překušu a konju. Potom přizamkny so zwjetša dźiwadłowa hra. Tež tu smy do toho pilnje zwočowali, dokelž serbska kultura w formje dźiwadźelenja bě kruty wobstatk našeho skupinskeho džěla". A štož sportowu drastu nastupa, to praji Jan Kmječ: "Naše sportowe drasty, kiž dóstachmy wot našich słowjanskich přećelow ze Čěkosłowakskeje, běchu jara pyšne. K módrym cholowam mějachmy bětu košlu z čerwjenej šerpu, a pas wokoło brjucha bě w serbskich barbach".

Wo wuměnenjach za kopańcu w Chrósćicach w třicetych lětach powědachu sportowcy přerjone doby tole:

Jan Krawža: "Sportnišćo njemějachmy a tak wupytachmy sej zwjetša někajke pola abo łuki, kiž běchu wotznjate abo kiž so dla hubjeneje pódy zdžěla njewobdžětachu. Přerjona bul bě swinjacy pucher, kiž smy ze starymi trundlemi wutykali a zešli ... Wrota, kaž je džensa mamy, njemějachmy. To stej so cyle jednorje kolikaj do zemje zabiťoj, a jako łatu scěhnjechmy powjaz bjez kolikaj. Tež kopački njemějachmy, ale hrajachmy kóždy w swojich džětowych črijach. Běchmy pak jara zahorjeni za kopańcu, a tohodla sej bórže kóždy za sebje swoju hrajnu drastu - zelenu trikot a běte cholowy - kupi". Wo přerjona 'sportnišću' wědžeše Jan Krawža tole: "Lěpše a stajne kopanišćo mějachmy potom w 'Haju', štož bě něhdy dwaj kórcaj wulke Adamec polo na sewjeru mjez pućom do Hórkow a Šibjeńcu".

Jan Bržan z Prawoćic nitku takle dale plećeše: "W 'Haju' bě wšo přemate, a pškojta póda wobradžeše přidatne ceže. Tuž pospytachmy so z łopačemi a karami blisko 'Fararjec kėrkow' při Halbaskich jamach sej něšto nowe natwarić, ale wosta při někotrych džětowych akcijach. Łopače a motyki tam zawěsće hišće zasypane leža. Dalši blečk bě potom farske polo mjez Bětnarjec-Lukašec a Bržanec bróžnju, a hakle po wójnje sta so změna na džensniše městno pódlá šule."

Připrawowali běchu hrajnišćo při šuli wšak hižo w třicetych lětach. Jan Kmječ wědžeše tele nadrobnosće: "Wotsyčene łuki abo pškojite přestrěnje běchu přenje hrajnišća w Chrósćicach, prjedy hač sej džensniši blečk při šuli srjedz třicetych lět z pilnym džětom njeřiprawichmy za hrajnišćo. Dwaj hač do tři metry wysoki gročany plót wobdawaše tehdom naše sportnišćo, a na Bože spēce w lěće 1935 mějachmy potom tak mjenowanu wotewrjensku hru na nětko porjadnym sportnišću přećiwo Radworrej".

"Bě to naša přewšo krasna wěc"

W swjich dopomnjenkach, wozjewjenych w "předženaku" 22.6.1985, hódnoćeše Jan Kmječ skutkowanje jednoty Sokola w Chrósćicach takle: "Z našeho čětozwočowanskeho a sportoweho towarstwa wuwi so tajke prawe zahorjace serbske zjednoćenstwo, kiž, kaž hižo prajene, tež na kulturnym polu aktiwnje sobu skutkowaše. To bě tež w času krizow a wšelakich nadběhow na naš serbski lud w tehdomnišim času wažne. Nochcymy so němskim organizacijam podćisnyć dać, ale runoprawni našu móc wědomje a wšej zjawnosći demonstrować. Sokolske zjězdy, hač w małym abo wulkim kaž 1932 na Strahovje w Praze přewjedžene, běchu tež absolutne wjerški za nas Sokolow. Přez sport a kulturu čujachmy so my Serbja zwjazani do wulkeho słowjanskeho cyčka a běchmy tak za tehdomnišich radikalnje zmyslenych 'čern we wóčku'".

K mnohostronskej džělawasći Chrósćanskeho Sokola hač do lěta 1933 slušeja wustupy w druhich wsach a hudženje hólčeje skupiny pod nawodom kowarja Jana Hozy. Wo wustupje Sokolow na swjedženju w Njebjelčicach so w "Sokolskich listach" w januarskim čisle 1927 na přikład tole pisaše: "Chrósćanscy Sokoljo wustupichu wustojnje, druhdy tróšku zwažnje na bradłach ... Potom přewjedže bratr Pjetaš swjich hólcow z bubonami a pišćatkami". Měnjena bě skupina 4 bubnarjow a 12 hwizdarjow. Prěni zjawny wustup młodych hudźbnikow bě na sokolskim swjedženju dnja 2. januara 1926. Zo hraješe scyła hudźba w Chrósćicach přeco hižo wažnu rólu, dopokazujetej tež rozprawje w "Serbskim Nowinach" z 19.7.1926 a w čisle 7/1926 "Sokolskich listow" wo swjedženju 18. pražnika, na kotrymž poskičichu nimo štyrjoch džiwadłowych směškow tež duety a tercety. Wo dobru serbsku naladu starachu so na swjedženjach wosebje tež kapały. Jan Kmječ wědžeše so dopomnić: "Běrmichec abo Domšec kapała ze znajmjeńša pječ hercami nas stajnje z dobrymi melodijemi zawjeseli".

Rozpušćenje Sokola w lěće 1933

Serbski Sokol so dnja 9. apryla 1933 rozpušći. Jemu hrožeše zakaz přez nacijow, ale jeho mocy běchu tež přez njedorozumjenja a šćěpjenje hižo wostabnyli. Tak bě so w lěće 1930 w Chrósćicach župa "Čišinski" wutworila, kotraž so potom dnja 22.3.1933 na zhromadźiznje tohorunja w Chrósćicach wot Sokola džěleše. Po rozpušćenju Sokola pak w Chrósćicach ruce do klina njezložichu. Jan Kmječ powědaše: "My pak činjachmy dale a zetkawachmy so w serbskej zwočowanskej jednotce. Tajku běchu sej na přikład tež w Njebjelčicach a Radworju wutworili". Štož pak Chrósćanskich koparjow nastupa, to praji njeboh Jan Krawža: "Po zakazu Sokola koncentrowachmy mocy w DJK". DJK, to bě nabožna organizacija "Deutsche Jugendkraft" - wona džě džensa zaso wobsteji a Kulow abo Ralbicy/Hórki su w DJK. Fašisća běchu DJK w lěće 1939 zakazali, z čimž so sportowanje do wójny 1939 - 45 skónči.

Čežke spočatki po 1945

Wo čežkich spočatkach po 1945 pisašaj w programowym zešiwku k V. sportowemu a kulturnemu zjězdej Kamjenskeje župy 24. / 25.6.1961 w Hórkach Ludwig Zahrodnik a Jurij Dučman mjez druhim tole: "Sportowa jednotka Chrósćicy bě jedna z tych sportowych skupin, kotraž krótko po 2.swětowej wójnje sportowac započachu ... Čežki bě to tehdy započatk, a jenož přez njesměrne wosobinske wopory móžny. Myslimy-li na to, što su tehdy kopački, sportowa drasta, bule atd. płacili, da dyrbimy jim za to připóznaće wuprajić ... Tehdyše 1. koparske mustwo w Chrósćicach je na wšěch schadžowankach wot 1946 do 1950 přećiwo studentskemu wubranemu mustwu hrało. Zwjetša dobychu Chrósćenjo. Tež přećiwo tehdy sławnemu mustwu "Slawija" Radwor su sej Chrósćenjo zwažili hrać. Jónu samo dobychu. Chrósćenjo demonstrowachu tehdy we woběmaj wokresnymaj klasomaj dobru kopańcu ...

Štyrjo rozmołwni partnerjo drugeho džěla stawiznow Chrósćanskeje kopańcy. Wotlěwa: Jan Bržan, Jan Dórnik, Jurij Cyž a Jurij Mark

Njezapomnite ze sporta tamnych dnjow wostanu mjena kaž Čórlích, Šram, Just, Misala, Bržan a mnohe druge". Jan Bržan dopominaše so sam: "Po wójnje wróćichmy so z jatby a namakachmy tu w Chrósćicach pozbudžowacy zajim někotrych. Wosebje chcu wuzběhnyć Franca Natuša. Najprjedy hrajachy so přećelske hry, ale hižo 1948 běchmy do pokalnych a dypkowych hrow zapřijeći".

Wo wuměnjach po 1945 powědaše knjez Jurij Mark z Chrósćic takle: "Na hry we wokolinje podachmy so z kolesami. Štož pak bě dale zdalene, za to mějachmy přeco jedne jězdźidło k dispoziciji. Běchu to traktory z připowěšakom, hdžež so na słomu zesydachmy, třikolesate jězdźidła abo wšelake druge awtomobile, kotraž tehdy eksistowachu".